

Британците се исплашени од фактот дека Русите за речиси 25 проценти ги зголемија воените расходи во минатата година, кога ги модернизираа и двете поморски воени бази во Сирија. Конзервативците сметаат дека покрај Русија, и Иран претставува голема закана за британската држава. Од друга страна, пак, целта на растечката моќ на Пекинг е во наредните две децении, ако треба и со сила, да го реинтегрира Тајван. За тоа секако ќе биде неминовен и одреден ограничен судир со американската армија.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

По најавите на американската администрација и воените стручњаци од Пентагон, дека е сè поизвесна изградбата на противракетниот штит, земјите во светот засилено ја продолжија трката во вооружувањето. Се вршат сè повеќе нуклеарни проби, се поставуваат ултиматуми, се наметнуваат закани... Светот како да оди кон апокалипса. Најмалку три од петте најголеми светски нуклеарни сили - САД, Русија и Велика Британија, наголемо почнаа со модернизација на своите најубиствени оружја. Тие повторно го внесоа светот во ерата на вооружувањето. Декларативно, големите сили сè уште се залагаат за намалување на воените арсенали, но во практиката е поинаку. Нов момент претставува проектот на САД да постават противракетни системи во Источна Европа. Русија жестоко се спротивстави на тој потег, не верувајќи во објаснувањето на Вашингтон дека тоа е наменето за терористите.

"Зарем терористите располагаат со

балистички ракети?", праша Путин, на што наметна друго прашање - "дали можеби антиракетниот штит е насочен кон Русија?"

Британија има најмалку нуклеарни бомби, вкупно 192. Но, официјален Лондон најави дека ќе почне потези со кои ќе се приближи до останатите земји кои го форсираат атомското оружје. Британија ќе издвои 20 милијарди фунти за модернизација на ракетите "Трајдент", за изградба на посавршени контејнери во кои ќе се складираат ракетите, како и изградба на три нови подморници, кои ќе ги носат истите. Во моментот британската воена морнарица поседува четири подморници од класата "Авангарда" со по 16 ракети, способни да гаѓаат цели оддалечени до 7.400 километри. Британците се исплашени од фактот дека Русите за речиси 25 отсто ги зголемија воените расходи во минатата година кога ги модернизираа и двете поморски воени бази во Сирија. Конзервативците сметаат дека покрај Русија, и Иран претставува голема закана за британската држава. Оттука, усовршувањето на британ-

ПОЛСКА ЖРТВИ НА АМЕРИКА

скиот арсенал, според нив, е повеќе од неопходен.

НАЈСИЛНИТЕ АДУТИ НА РУСИЈА

Во јануари Владимир Путин ја прифати државната програма за вооружување до 2015 година. Тоа е многу доверлив документ, во кој прецизно се

Покрај тоа што Иран ја засилува сопствената нуклеарна програма, полска не сигурно почнува проект за освојување на Вселената. Неодамна Техеран лансираше ракета со опрема наменета за вселенски истражувања. Тоа се случува во период на најзатегнати односи на оваа азиска земја со Западот, кога Светската организација наложи нови санкции кон Техеран. Режимот на Ахмадинеџад е непоколеблив кога станува збор за развојот на програмата за збогатување на ураниумот и е непопустлив пред американските закани. Иранскиот претседател ја спореди неговата земја со воз на кој не му работат сопирачките, алудирајќи на брзината на движењето на нуклеарната програма.

САД имаат намера во регионот на Кавказот да постават радары кои ќе бидат составен дел од противракетниот штит со кој се покрива Западна Европа. Сè уште не е дефинирано на кои планини во кавкаскиот регион ќе бидат поставени радарските уреди. Тоа што во моментот се знае е дека за нив ќе биде задолжена компанијата "Боинг". Американците веќе почнаа со поставување на 10 системи за противракетни средства во Полска, додека во Чешка ќе бидат поставени инсталации за радиолокации.

И ЧЕШКА - ПРВИ ХИПОТЕТИЧКИОТ АМЕРИКАНО-РУСКО-РУСКИ СУДИР

Како и да е, Полска и Чешка се наоѓаат во најнезавидна состојба. Тие се на првата линија на нападот и на одбраната. Многумина ќе се прашаат - што им требаше таков луксуз? Првите жртви на потенцијалниот и на хипотетички американско-руски конвенционален или нуклеарен судир се означени. Заканите кои ги упати Русија до вашингтонската администрација, на еден индиректен начин се однесуваат и на Варшава и на Прага.

наведени видовите и количествата оружје и опрема, како и роковите за нивна испорака до руските вооружени сили. Претходниот петгодишен план бил базиран исклучително на истражувачки и на развојни програми. Москва може ова да си го дозволи, бидејќи бруто општествениот производ расте за 7 проценти годишно, а Русија ја надмина дури и Саудиска Арабија во производството на органски горива, средствата од продажбата на нафта и деривати се зголемуваат.

Сè тоа овозможува Путин да издвојува огромни суми пари за воениот буџет на земјата. За своите вооружени сили Русија одредила и зголемување на платите за дури 67 отсто до 2008 година, како и изградба на нови 150.000 станови. Руските морски нуклеарни сили во употреба ги воведуваат трите нови атомски подморници од типот "Бореј", како и две модернизирани класи "Тајфун". Се очекува до 2012 година руската морска флота да располага со 16 нуклеарни

балистички подморници, опремени со интерконтинентални ракети. На подморницата "Дмитриј Донски" во тек е испробување на ракетите од типот "Булава". Путин е наклонет кон финансирање на подморниците, затоа што и неговиот татко бил подморничар во Балтичката флота, а дедо му офицер во Северната флота. Од буџетот веќе се издвоени средства за производство на модерни фрегати по "стелт" технологија и тие се невидливи за радарите. Што се однесува до копнената војска, Русија годинава го почна производството на балистички ракети со краток дострел од типот "Искандер-М", потоа на противоклопни ракети "Хризантема", тенкови од типот Т-90, пешадиски борбени возила, оклопни транспортери БТР-80, повеќецевни ракетни фрлачи со калибар од 300 мм... Военото воздухопловство на Русија набавува и нови авиони од марката Су-34, а ги модернизира веќе постојните Су-27 и ловците пресретнувачи Миг-31. Што се однесува до вселенските сили, Русија има во план да купи 12 ракети - носачи за лансирање нови сателити од системот "Глонас". Овој систем моментно располага со 18 сателити во орбитата.

КИНА РАЗВИВА АНТИСАТЕЛИТСКО ОРУЖЈЕ

Американските воени стручњаци сè почесто зборуваат за опасноста која доаѓа од Кина. Тие проценуваат дека зголемувањето на нејзиното вооружување не оди во прилог на мирот. Ваквите реакции од Пентагон дојдоа веднаш по лансирањето на балистичката ракета, која уништи сателит на 864 километри височина. Сепак, САД сè уште не ја вброиле Кина во земјите со кои би влегле во војна. Тие се само вознемирени од сè поголемото издвојување на

Анализа

буџетски средства за развојот на кинеската воена и нуклеарна технологија. Од една страна, Кина ја има водечката улога во обидот да се натера Северна Кореја да отстапи од нуклеарниот процес, а од друга, Пекинг го прави сосема истото. Вашингтон неколку пати отворено призна дека Кина отишла многу подалеку од Америка и од Русија кога станува збор за развојот на антисателитското оружје, па наскоро тоа може да ја загрози американската вселенска програма, која е најразвиена на планетата. Новата американска стратегија за Вселената има задача да обезбеди слобода на дејствувањето во Вселената и да го затвори тој простор за сите потенцијални противници. Дали овој чекор значи и адаптирање на антиракетниот штит во согласност со опасностите кои доаѓаат од Кина, сè уште е рано да се одговори. Моментно, напорите на Вашингтон се фокусирани на опасноста од Северна Кореја и од Иран, а во перспектива и кон Русија и Кина. Постои стратегија на администрацијата на Џорџ Буш, која треба да го сопре забрзаното модернизирање на кинеската воена моќ. Меѓу првите чекори на американските стратегии во

"САД употребуваат методи од времето на Студената војна, за да ги убедат своите европски сојузници на своја територија да примат

елементи од американскиот противракетен штит. Тоа е политика на завршени факти. Тоа е стар метод. Тие се однесуваат на тој начин во минатото, кога ги плашеа сите со советска закана и сите ги убедиле да се соберат во дисциплиниран блок. Сега сите ние се соочуваме со заедничка закана, а Советскиот сојуз веќе не постои. Одлуката на Американците е донесена на начин со кој се покажува непочитување кон ЕУ и кон некои земји-членки на НАТО".

Сергеј Лавров

поглед на ова е да се принудат неколку држави во светот да запрат со воената помош, која ја упатуваат на Кина. Пред сè, станува збор за Велика Британија, Чешка, Франција и Германија. Имено, целта на растечката моќ на Пекинг е во наредните две децении, ако треба и со сила да го реинтегрира Тајван. За тоа

секако ќе биде неминовен и одреден ограничен судир со американската армија. Тајван е вистинската цел за Кина. Моментно кон него се завртени околу 700 ракети, но за сигурна кинеска акција на островот потребна е помоќна воена морнарица. Се очекува до 2010 година Кина да ги совлада и овие пречки.

NOVATEX-SKOPJE

HARIBO

СЕКОЕ ДЕТЕ ГИ САКА

NOVATEX - SKOPJE

Тел. 02 309 71 53
02 309 71 67

e-mail: novatex@mt.net.mk

www.novatex.com.mk